

[MÀSTER EN
HISTÒRIA DEL
MÓN]

Informe de seguiment
2007-2011

Departament d'Humanitats (UPF)

*Aprovat pel POP d'Història,
DEPARTAMENT D'HUMANITATS
8 de març de 2012*

- FITXA DE LA TITULACIÓ

Títol: Màster en Història del Món
Codi RUCT: 4311066
Nombre de crèdits: 60 ECTS
Modalitats: Recerca i Acadèmica
Durada del títol: un any
Alumnes de nou ingrés curs 2010-2011: 21
Alumnes totals curs 2010-2011: 35
Curs d'inici: 2007/2008
Coordinador: Dr. Martín Rodrigo

Titulació verificada pel Consejo de Universidades amb data 06/07/2009 i autoritzada pel departament competent en matèria d'universitats del govern de Catalunya el curs 2007-2008.

Informació pública disponible:
<http://www.upf.edu/mon>

- Fitxa de l'informe

Elaborat per:	Martín Rodrigo, coordinador del Màster en Història del Món
Aprovat per:	Comissió del POP en Història
Data:	8 de març de 2012

Index:

VALORACIÓ DEL TÍTOL	4
1. ACCÉS I MATRÍCULA	4
2. PERFIL DELS ALUMNES	5
3 RENDIMENT	7
4 SATISFACCIÓ	8
5 PRÀCTIQUES EXTERNES I MOBILITAT	9
6 INNOVACIÓ I MILLORA DOCENT	10
7 GESTIÓ I ATENCIÓ A LA COMUNITAT	13

1. Valoració del títol

Q1 ACCÉS I MATRÍCULA

El Màster en Història del Món va tenir una matrícula d'alumnes de nou accés en cada un dels cursos anteriors, que va ser la següent: Curs 2007-2008, 20 estudiants; curs 2008-2009, 20 estudiants; curs 2009-2010, 25 estudiants i curs 2010-2011, 21 estudiants. Això fa una mitjana de 21,5 alumnes de nou ingrés en els quatre primers cursos del Màster.

PUNTS FORTS

El nombre d'estudiants pre-inscrits al Màster va ser sempre superior al nombre d'estudiants matriculats i a més va ser creixent: passant de 43 alumnes en la seva primera edició (curs 2007-2008) a 67 estudiants pre-inscrits el curs 2010-2011. Ternint en compte que l'oferta de places és de 40, cal assenyalar que la ratio Demanda/oferta ha estat sempre superior a 1.

D'aquest volum d'alumnes preinscrits, el nombre des que foren acceptats per a cursar el Màster ha estat superior en tres dels quatre darrers cursos al nombre d'alumnes finalment matriculats (33 alumnes acceptats en el curs 2007-2008; 29, en el curs 2009-2010 i 34 en el curs 2010-2011). Aquesta realitat assenyala que hi ha un volum important de potencials alumnes que han mostrat el seu interès per matricular-se en el Màster, que han fet tots els tràmits per a la seva pre-inscripció i que han estat acceptats per cursar el Màster però que, finalment, no han formalitzat la seva matrícula (13 alumnes, en el curs 2007-2008; 4 alumnes en el curs 2009-2010 i 13 alumnes en el curs 2010-2011). Aquest fenomen s'explica, en part, per que són alumnes estrangers, majoritàriament llatinoamericans, que estaven a l'espera d'obtenir alguna beca per poder venir a estudiar (i que finalment no la van obtenir) o que van tenir problemes amb els seus respectius visats.

DEMANDA, PREINSCRIPCIONS, ACCEPTACIONS I MATRÍCULA

		2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
Places ofertades (O)		40	40	40	40	40
Preinscripcions (D)	Total	43	50	63	67	41
	D/O	1,1	1,3	1,58	1,68	1,03
Acceptacions (A)	Total	33	17	29	34	23
	A/O	0,8	0,43	0,73	0,85	0,6
Matrícula nou accés (M)	Total	20	20	25	21	17
	M/O	0,5	0,5	0,63	0,53	0,4
Matrícula total		20	21	31	35	30

PERFIL DELS ALUMNES MATRICULATS

Una anàlisi sobre el perfil dels nostres alumnes posa de relleu diferents qüestions: excepte en el curs 2007-2008, en els altres tres cursos acadèmics hi ha un predomini d'homes respecte a dones. D'altra banda, més de la meitat dels nostres alumnes han nascut fora de Catalunya. De fet, el Màster en Història del Món és un màster que combina estudiants estrangers que han fet els seus estudis previs en universitat d'altres països amb estudiants catalans i espanyols. Mirant la universitat de procedència, un 30 per 100 dels nostres estudiants del curs 2007-2008 venien de l'estranger, percentatge que es va situar en el 52,4 per 100 el curs 2008-2009, el 35,5 per 100 el curs 2009-2010 i un 31,4 per cent el curs 2010-2011. Aquestes dades mostren una important i constant internacionalització del Màster.

PERFIL MATRICULATS

		2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
Sexe (%)	Dona	50,0	47,6	45,2	34,3	50
	Home	50,0	52,4	54,8	65,7	50
Edat (%)	<25	30,0	14,3	6,5	28,6	26,7
	25-29	30,0	42,9	16,1	31,4	33,3
	30-34	10,0	14,3	35,5	25,7	20
	>= 35	30,0	28,6	41,9	14,3	20
Lloc naixement (%)	Catalunya	60,0	47,6	48,4	45,7	53,3
	Espanya	20,0	-	12,9	20	26,7
	Europa	15,0	9,5	12,9	17,2	-
	Amèrica del Nord		-	-	-	-
	Iberoamèrica	5,0	42,9	22,6	17,1	20
	Àsia		-	3,2	-	-
	Àfrica i resta món	-	-	-	-	-
Domicili familiar (%)	Catalunya	Nd	85,7	64,5	74,3	66,7
	Espanya	Nd	-	12,9	11,4	16,7
	Europa	Nd	-	6,5	5,7	-
	Amèrica del Nord	Nd	-	-	-	-
	Iberoamèrica	Nd	14,3	12,9	8,6	16,7
	Àsia	Nd		3,2	-	-
	Àfrica i resta món	Nd	-	-	-	-
Universitat procedència (%)	UPF	40,0	19,0	41,9	31,4	23,3
	Catalana	30,0	23,8	16,1	31,4	43,3
	Espanyola	-	4,8	6,5	5,7	16,7
	Europa	20,0	9,5	12,9	17,1	-
	Amèrica del Nord		-	-	-	-
	Iberoamèrica	10,0	42,9	19,4	14,3	16,7
	Àsia		-	3,2	-	-
	Àfrica i resta món	-	-	-	-	-

Q2 RENDIMENT

PUNT FEBLE:

En el primer curs del Màster (2007-2008) la taxa de rendiment es va situar en el 57,08 per cent i la taxa de graduació es va situar en el 75 per cent.

MILLORA INTRODUIÏDA:

Aquest fet va conduir a una reforma del Pla d'Estudis contemplant una nova modalitat (a temps parcial) per donar resposta a un perfil determinat dels nostres alumnes els quals, per raons diferents (manca de beca, compaginació amb feines remunerades, ...) volien poder cursar el Màster en dos anys i així aprofitar-ne totes les seves potencialitats. En bona mesura a partir d'aquest canvi, val a dir que en els cursos següents la taxa de rendiment es va situar sempre per sobre de 88 (88,74 en el curs 2008-2009; 89,25 en el curs 2009-2010 i 88,41 en el curs 2010-2011).

TAXA DE RENDIMENT

Cohort d'accés	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11
Crèdits matriculats	1.200	755	1.535	1.380
Crèdits superats	685	670	1.370	1.220
Taxa de rendiment (crèdits superats / crèdits matriculats)	57,08	88,74	89,25	88,41

GRADUACIÓ I TAXA DE GRADUACIÓ

Cohort d'accés	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11
Matriculats	20	20	26	22
Graduats en t	14	4	10	8
% Graduats en t	70,0	20,0	38,46	36,36
Graduats en t+1	1	9	11	
Taxa de graduació (%) (graduats en t i t+1 / matriculats)	75,0	60,0	80,8	

PUNT FORT:

D'altra banda, la taxa d'abandonament dels estudiants en el Màster en Història del Món ha tingut una tendència decreixent en els quatre darrers cursos, passant d'un 25 per cent (els cursos 2007-2008 i 2008-2009) a un 9,1 per cent el curs 2010-2011.

ABANDONAMENT

Cohort d'accés	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11
Matriculats	20	20	26	22
Abandonaments	5	5	3	2
Total abandonament (%) (abandonaments / matriculats)	25,0	25,0	11,5	9,1

Q3 SATISFACCIÓ*PUNT FORT:*

El grau de satisfacció dels nostres alumnes ha estat alt, tal com es comprova amb una anàlisi curs per curs.

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
(1)	8,71	9,51	--	--
(2)	8,47	9,50	--	--
(3)	--	--	8,87	--
(4)	--	--	8,88	--
(5)	--	--	9,11	--
(6)	--	--	--	8,70
(7)	--	--	--	8,33

- (1) L'assignatura és interessant
- (2) Estic globalment satisfet amb la docència rebuda
- (3) Estic globalment satisfet amb el professor
- (4) Estic globalment satisfet amb l'assignatura
- (5) Les obligacions docents s'han complert adequadament
- (6) El professor ha complert adequadament les seves obligacions docents
- (7) Estic satisfet amb la seva docència

Les respostes dels alumnes ens permeten comprovar que valoren especialment el compliment de les obligacions docents dels professors del Màster i l'interés de les assignatures, per si mateixes. Per tot això, el grau de satisfacció és força alt. I l'avaluació agregada dels professors i assignatures del Màster ens situa col·lectivament a la franja mitjana-alta en escala comparativa en relació als altres Màsters oficials avaluats.

Q4 PRÀCTIQUES EXTERNES I MOBILITAT

Quatre són les línies de sortida professional dels alumnes del Màster en Història del Món

- Docència especialitzada
- Ensenyament
- Alta divulgació
- Documentació

Tot i així, el nostre Màster contempla dues especialitats (Acadèmica i de Recerca) però no pas l'especialitat professionalitzadora. Per això en el Pla d'Estudis no hi ha pràctiques externes al Màster.

1. PUNT FEBLE: no tenim informació de la vida professional dels cinquanta set alumnes que han aprofitat amb èxit el Màster en les seves quatre primeres edicions (a falta de completar aquesta xifra amb els alumnes a temps parcial del curs 2010-2011).

MILLORA PROPOSADA: fer una enquesta a tots els ex-alumnes del Màster per conèixer les seves realitats professionals actuals així com la relació d'aquesta sortida professional amb el Màster.

2. PUNT FORT: donada l'estreta relació amb el programa de Doctorat en Història, sabem que un nombre important d'alumnes que han fet el Màster en Història del Món en la seva especialitat de recerca s'han matriculat després al Doctorat en Història de la UPF. En termes globals, aquestes dades són:

- i. Curs 2008-2009: 10 estudiants
- ii. Curs 2009-2010: 5 estudiants
- iii. Curs 2010-2011: 8 estudiants
- iv. Curs 2011-2012: 8 estudiants

El contrapunt d'aquesta orientació cap a la recerca ve donat perquè tretze dels disset professors amb docència al Màster aquest curs 2011-2012 estan a la vegada dirigint tesis doctorals en el marc del programa de Doctorat en Història:

Maria Eugenia Aubet:	10 estudiants
Enric Ucelay:	9 estudiants
Juan Carlos Garavaglia:	6 estudiants
Joaquim Albareda:	6 estudiants
Josep Fontana:	5 estudiants
Josep M. Delgado:	4 estudiants
Martín Rodrigo:	3 estudiants
Josep M. Fradera:	2 estudiants
Marina Picazo:	2 estudiants
Josep Pich:	2 estudiants
Josep M. Salrach:	1 estudiant
Ana Delgado:	1 estudiant
Marició Janué:	1 estudiant

3. PUNT FEBLE: sabem que alguns dels nostres estudiants, un cop cursat el Màster, han continuat la seva carrera acadèmica en altres institucions diferents a la UPF, fora de Catalunya i d'Espanya. No sabem, tanmateix, si és un fenomen aïllat o té certa rellevància.

PROPOSTA DE MILLORA: En l'enquesta als nostres ex-alumnes hem d'incorporar preguntes per conèixer l'itinerari acadèmic i de recerca d'aquells estudiants del Màster que han continuat la seva carrera fora del Doctorat d'Història de la UPF.

Q5 INNOVACIÓ I MILLORA DOCENT

Durant aquests quatre anys o cursos hem mantingut un conveni amb la Unitat de Suport a la Qualitat i la Innovació Docent de la Facultat d'Humanitats per donar suport al professorat en l'elaboració de materials docents i l'ús de les noves TIC a les seves respectives matèries. Totes les assignatures del Màster funcionen des del primer moment amb un entorn *moodle* (Aula Global) que té un doble objectiu: (1) com a instrument que facilita l'accés dels alumnes als materials de les assignatures i (2) com a plataforma per a la relació professor-alumnes, més enllà de la seva interacció setmanal a l'aula.

MODIFICACIONS DEL PLÀ D'ESTUDIS

En aquests quatre anys, el Pla d'Estudis del Màster en Història del Món s'ha modificat dues vegades. La primera fou al cap d'un any de la seva posada en marxa, tan bon punt es va poder fer una primera valoració del seu funcionament. I la segona reforma s'aprovà al cap de quatre anys de funcionament i la seva implantació ha tingut lloc aquest curs 2011-2012.

-- Primera modificació del Pla d'Estudis (2008).

Adquirida l'experiència del primer any (curs 2007-2008) i per tal d'adequar l'oferta i el perfil formatiu del Màster oficial en Història del Món, el Consell de Govern de la UPF a proposta del Coordinador del Màster i del Departament d'Humanitats va acordar la incorporació d'una modalitat a temps parcial així com la incorporació de dues especialitats (de recerca i acadèmica) que coincidien amb les dues modalitats originàries del Màster.

L'oferta global de crèdits del màster en Història del Món es va situar a partir d'aleshores en 130 crèdits. I es va aprovar una distribució de crèdits específica per aquells alumnes que optessin per cursar la nova modalitat a temps parcial.

Es van fixar com a assignatures obligatòries de l'Especialitat de Recerca:

- . La guerra freda i el seu llegat
- . Nació i nacionalismes
- . La fam en el món

Es van fixar com a assignatures obligatòries en l'Especialitat Acadèmica:

- . Diàspores
- . Sistemes colonials en la Mediterrània antiga
- . Sistemes colonials i societats extraeuropees
- . La formació dels imperis al món modern i contemporani

Aquests canvis van ser aprovats per la Comissió de Govern del 7 de maig de 2008 i van entrar en vigor el curs 2008-2009.

■ Segona modificació del Pla d'Estudis (2011).

Durant el quart curs de funcionament del Màster es va produir una nova modificació del Pla d'Estudis. Es volia donar resposta a dues realitats: d'una banda, adequar-lo a un canvi normatiu que obligava tots els estudiants del Màster (i també els de l'Especialitat Acadèmica) a fer un Treball de Fi de Master. I per l'altra a introduir petits canvis, incorporant les suggerències tant de professors com d'alumnes, fruit de l'experiència acumulada.

Els canvis aprovats per la Comissió d'Ordenació Acadèmica de la UPF, en la seva sessió d'1 de març de 2011 (i que han entrat en vigor el curs 2011-2012) són aquests:

- L'assignatura *La guerra freda i el seu llegat* canvia del mòdul 1 (Metodològic) al mòdul 4 (Poders i resistències), com a assignatura optativa.
- Institució d'un Treball Fi de Màster pels alumnes que s'hagin matriculat a l'Especialitat Acadèmica. Aquest treball tindrà una equivalència de 10 crèdits ECTS mentre que el Treball de Recerca es manté en 20 crèdits.
- Reducció del nombre de crèdits obligatoris per mitjà d'assignatures pels alumnes de l'Especialitat Acadèmica de 20 a 10 crèdits, que s'han de superar tot cursant les assignatures:
 - . Diàspores
 - . Sistemes colonials en la Mediterrània antiga
- S'acordà crear les següents assignatures:
 - o Metodologies Historiogràfiques i Història del Món (5 crèdits ECTS), dintre del mòdul 1 i, per tant, obligatòria pels estudiants que cursen l'Especialitat de Recerca.
 - o La construcció de l'Estat (5 crèdits ECTS), dintre del mòdul 4 (Poders i resistències), com a assignatura optativa.
 - o Genère i Història (5 crèdits ECTS), dintre del mòdul 5, com a assignatura optativa.
 - o Arqueologia de la Mediterrània: dels orígens als primers estats (5 crèdits ECTS), dintre del mòdul 6, com a assignatura optativa.
- S'acordà crear un nou mòdul (número 8) anomenat *De la descolonització al Món actual*, amb 15 crèdits ECTS, integrat per tres noves assignatures optatives:
 - Colonialisme, descolonització i guerra freda (5 credits ECTS)

Geografies del Món: models geopolítics, regions i escales des d'una perspectiva històrica (5 crèdits ECTS)
L'empobriment Àfrica (5 crèdits ECTS).

Totes aquestes noves assignatures s'oferiran en funció de la demanda d'estudiants del màster.

- S'acordà suprimir quatre assignatures optatives del Pla d'Estudis original del Màster, que eren:
 - o El Treball a la Fàbrica
 - o Poder Polític i Tecnologia
 - o Gènere i Esclavitud al Món Antic
 - o La Construcció de l'Estat Modern a Europa

- S'aprovà incorporar la possibilitat que els alumnes del Màster en Història del Món puguin cursar, com a optatives, quatre assignatures optatives del Màster en Estudis Xinesos. Aquesta possibilitat s'obriria en funció de la demanda d'estudiants i es revisaria en cada curs. Aquestes quatre assignatures són:

- Història moderna de Xina
- Història contemporània de Xina
- Història del sud-est asiàtic
- Història contemporània del Japó

Cap d'aquests canvis ha suposat un canvi en la naturales i els objectius del títol sinó una reformulació per millorar l'oferta docent del Màster en Història del Món.

Q6 GESTIÓ I ATENCIÓ A LA COMUNITAT

1. Des del curs 2008-2009 la gestió administrativa del Màster depèn de l'Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives (UPF) la qual cosa ha permès establir vincles entre les seves activitats i la dinàmica pròpia del Màster. Val a dir, en concret, que una de les activitats de l'IUHJV, el Seminari, ha passat a ser també el Seminari del Màster i està adreçat, especialment, als nostres alumnes de post-grau, tant els de Doctorat com, sobretot, els del Màster en Història del Món. El ritme d'activitats correspon aproximadament a una sessió cada mes, tot i que també hi ha altres activitats (presentacions de llibres, jornades específiques, ...) a les quals els alumnes també són igualment convidats. La programació del Seminari de Màster de l'IUHJV es pot consultar a:

http://www.upf.edu/iuhjvv/activitats/seminari_historia/

En aquest últim curs s'ha canviat l'hora del Seminari (que abans era de 16 a 18 hores i ara és de 14 a 16 hores) precisament per facilitar l'assistència dels alumnes del Màster.

2. Una iniciativa d'antics estudiants del Màster ha estat la creació d'una associació i d'una revista electrònica, anomenada *Entremons UPF Journal of World History*, i que serveix per donar sortida als treballs sorgits de les línies de recerca dels nostres alumnes i ex-alumnes vinculades al camp de la història del món. Hom pot veure els primers resultats de l'associació i de la revista a:

<http://www.upf.edu/entremons/>

La iniciativa corre a càrrec d'alumnes i exalumnes tot i que compta amb el suport acadèmic i institucional del professorat del Màster. De fet, els vuit membres del Consell Assessor d'*Entremons* són tots professors del Màster. Fins ara han sortit dos números de la revista electrònica que recullen, majoritàriament, articles que provenen dels Treballs de Recerca defensats en les edicions anteriors del Màster. La revista compta també amb un interessant apartat de ressenyes per donar notícia de les publicacions més recents en el camp de la World History. L'associació *Entremons* ha organitzant puntualment també algunes activitats acadèmiques, a iniciativa dels ex-alumnes i el suport del professorat, com jornades de treball i seminaris específics.

2·Millores introduïdes

Una de les principals preocupacions del professorat del Màster i el seu coordinador ha estat el de donar visibilitat a la seva oferta. Per això, a banda de mantenir i millorar la pàgina web i d'aprofitar els recursos que ofereix la pròpia universitat hem endegat un procés constant de millores puntuals que han significat:

1. Xerrades d'informació als alumnes de l'últim curs en el grau d'Humanitats de la UPF per informar-los del contingut del Màster.

2. Edició d'un díptic i d'un cartell per enviar a diferents centres públics i privats, de Catalunya i d'Espanya, amb les informacions més destacades sobre el Màster.
3. Anàlisi de les possibilitats d'establir noves sinergies amb una voluntat interdisciplinària i interuniversitària seguint els acords ja establerts (Màster interuniversitari en Estudis Llatinoamericans UB-UAB-UPF) o creant-ne de nous (Ciències Polítiques i Periodisme a la UPF).